

De professional aan het werk

Docenteninstructie

Introductie

In deze taak ligt de focus op hoe artsen de zingevingsdimensie integreren in hun begeleiding van palliatieve patiënten. De taak bestaat uit een voorbereiding en een groepsbijeenkomst waarin drie videofragmenten worden bekeken en nabesproken. Uit de videofragmenten zal blijken dat verschillende artsen verschillend omgaan met zingeving, maar dat er ook interessante parallellen te ontdekken zijn. De studenten bestuderen deze verschillen en overeenkomsten en denken na over hun eigen ideeën over de integratie van zingeving.

Dit is leertaak 5 van de leerlijn Communicatie en Zingeving.

Vaardigheden:

- Communiceren met patiënten over sterven en de dood.
- Het bevragen van een patiënt op relevante aspecten in de fysieke, psychische, sociale en zingevingsdimensie.
- Kunnen beredeneren wat de invloed kan zijn van aspecten uit verschillende dimensies op het te voeren beleid bij een palliatieve patiënt.
- Kunnen reflecteren en discussiëren over de eigen ideeën over zingeving en wat de invloed hiervan kan zijn op de rol als zorgverlener in de palliatieve zorg.
- Zingevingsvragen met palliatieve patiënten kunnen bespreken en zo nodig patiënten verwijzen voor verdere ondersteuning.

Werkvormen:

Vorbereiding

- Vraag studenten om zich voor te bereiden door via de website van de Volkskrant het videofragment genaamd 'Die ene patiënt: Alex Gosselt' te bekijken waarin een arts praat over een indrukwekkende ervaring met een palliatieve patiënt. Wat dit voorbeeld goed uitlicht is hoe de arts een rol kan spelen in de verwezenlijking van de wensen van de patiënt op het vlak van zingeving. De patiënt wilde graag het ongeborn kind nog zien voordat hij zou sterven. Dit hielp de patiënt met de verwerking en aanvaarding van zijn lot.
- Het tweede onderdeel van de groepsbijeenkomst gaat in op drie verschillende interviews met verschillende artsen, te weten:
 - oncoloog Ann Houden (<https://www.youtube.com/watch?v=xigaBAS1-Q0>),
 - kinderarts Merel Klaassens (<https://www.youtube.com/watch?v=IIFHIVHqlaE>),
 - en kaderarts palliatieve zorg Maurice Beurskens (<https://www.youtube.com/watch?v=5jUCwbFV3Bw>).
- Vraag studenten daarnaast om enkele ondersteunende bronnen te lezen of te bekijken (zie ondersteunend materiaal).

Groepsbijeenkomst

Het eerste deel van de groepsdiscussie is gericht op het handelen van de arts in het videofragment uit De Volkskrant. Laat studenten reflecteren op deze video en bespreek met ze welke rol zingeving speelt in het dagelijks functioneren van een arts. Vragen die u daarbij kunt stellen:

- Waarom was dit een indrukwekkende ervaring?

- Wat viel je op?
- Zou je dit zelf gedaan hebben?
- Wat voor vragen roept dit bij je op?
- Hoe hangen de vier dimensies in dit voorbeeld samen?
- Kun je andere voorbeelden bedenken van manieren waarop zingeving een rol speelt in het dagelijks functioneren van een arts?
- Heb je andere video's op die website bekeken die hiermee te maken hebben?

Het tweede deel van de groepsdiscussie richt zich op de drie interviews met verschillende artsen. Vraag studenten in de huid te kruipen van deze artsen. Terwijl ze de drie verschillende video's bekijken dienen ze per video de volgende vragen te beantwoorden.

1. Hoe vinden de studenten dat deze artsen omgaan met palliatieve patiënten?
2. Hoe denken de studenten dat de vier dimensies (lichamelijk, psychisch, sociaal en zingeving) aan bod komen?
3. Waar en wanneer komt specifiek zingeving aan bod?
4. Wat zijn de uitdagingen waar de artsen tegenaan lopen en hoe gaan ze daarmee om?

Laat studenten kortstondig in tweetallen hun antwoorden vergelijken na elk videofragment en bespreek eventuele vragen en opmerkingen.

Vraag studenten, na het laatste videofragment, in tweetallen de volgende vragen te beantwoorden:

- Hoe verschillen de aanpakken van de verschillende artsen van elkaar?
- Waarin zie je overeenkomsten in de aanpakken van de artsen?
- Wat vind je van het advies dat de artsen voor je formuleren?

Bespreek de antwoorden in de groep.

Eindig de sessie met een laatste rondje rond de deelnemers. In de volgende opdracht gaan studenten zelf een gesprek aan over zingeving in een rollenspel. Wat nemen ze mee uit deze opdracht, dat ze kunnen gebruiken in hun eigen gespreksvoering?